

การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
งานวิจัยเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด :
การศึกษา เฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง

นางสาวนิษฐา วิเศษคุปต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974 - 578 - 845 - 7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017671 11๑๑๖๓๑๑1

THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE DEVELOPMENT OF
TEACHING AND LEARNING OF INTEGRATED WORK ORIENTED EXPERIENCE AREA
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT LAMPANG

Miss Kanittha Visacecupe

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974 - 578 - 845 - 7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพนึ่งเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง

โดย

นางสาวชนิษฐา วิเศษคุปต์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เสงี่ยม)

.....
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

.....
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

ขนิษฐา วิเศษคุปต์ : การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและ
พื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษา
เฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง (THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE
DEVELOPMENT OF TEACHING AND LEARNING OF INTEGRATED WORK ORIENTED
EXPERIENCE AREA IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT
LAMPANG) อ.ที่ปรึกษา : ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช, 252 หน้า. ISBN 974-578-845-7

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนา
การเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดลำปาง ประชากรผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน
52 โรงเรียน ศึกษานิเทศก์จังหวัด 4 คน ศึกษานิเทศก์อำเภอ 13 คน ผู้บริหารโรงเรียน 52 คน และครูผู้สอน
208 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสาร

ผลการวิจัยมี 3 ด้าน คือ

(1) ด้านการเตรียมการ พบว่ามีการศึกษาแนวทางการดำเนินงาน ส่วนใหญ่ศึกษาจากเอกสาร
ประกอบหลักสูตรประถมศึกษา 2521 และศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน การคัดเลือก
โรงเรียนพบว่า ผู้ดำเนินการคือ ศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นผู้คัดเลือกตามเกณฑ์ของจังหวัด มีการประสานงาน
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคเหนือ จังหวัดลำปาง และวิทยาลัย
เกษตรกรรมลำปาง และมีการวางแผนการใช้งบประมาณ สำหรับปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดงบประมาณ
ระยะเวลามีจำกัดและขาดเอกสาร/แหล่งค้นคว้า

(2) ด้านการดำเนินงาน มี 2 ด้าน คือ การจัดทำแผนการสอนและนำแผนการสอนไปใช้ใน
โรงเรียน ผู้จัดทำแผนการสอนได้แก่ ศึกษานิเทศก์จังหวัดและครูผู้สอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ตามแผนการสอน และนิเทศติดตามผลสำหรับปัญหาที่พบคือ ขาดวิทยากรที่จะให้ความรู้อย่างชัดเจน ระยะ
เวลามีจำกัด และขาดงบประมาณ

(3) การประเมินผลการใช้แผนการสอน พบว่าผู้ประเมินได้แก่ ศึกษานิเทศก์จังหวัด มีการ
ประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา ปัญหาที่พบคือ ผู้ประเมินขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำเครื่องมือ
ประเมิน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

KANITTHA VISACECUPE : THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE DEVELOPMENT OF TEACHING AND LEARNING OF INTEGRATED WORK ORIENTED EXPERIENCE AREA IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT LAMPANG. THESIS ADVISOR : NIBONDH THAIPANICH, Ph.D. 252 PP. ISBN 974-578-845-7

The purposes of this research were to study the operation and problems of implementing the project for the development of teaching and learning integrated work oriented experience area in elementary schools under the jurisdiction of Lampang Primary Education Office, Fifty-two project schools were research population, Seventeen provincial and district supervisors 52 project schools principals and 208 project school teachers, accounted for 277 were respondents Questionnaires, interview form, and documents analysis form were used as research instruments.

Findings were as follows:

Pre-project operation: It was found that the responsible personnel formulated project operation guidelines by studying curriculum materials pertaining to Elementary Education Curriculum B.E. 2521. Surveyed needs assesment. District supervisors were responsible for selecting project schools in conformity with criteria set up by Lampang Provincial Primary Education Office co-ordination with other related government offices and budget excution planning. Problems encounted at this stage were insufficient time; shortages of reference materials and/or resources, limited budget; Project implementation: It was found that instructional plans were constructed by work oriented experience area teachers and provincial supervisors. Regarding the implementation of instructional plans all project schools procured input and provided suitable environments for project operation; teaching and learning included evaluation activities were conducted in accordance with suggestions from instructional plans. Supervision and follow up of instructional plans were conducted by responsible personnel. Problems occurred at this stage were in sufficient time for lesson plan construction, lack of reference materials and/or resources, scarcity of resource person to help working members to clarify certain significant principles and/or issues, insufficient budget.

Instructional plans evaluation: It was found that provincial supervisor conducted summative evaluation of instructional plan implementation at the end of the year. Problems befallen at this stage were responsible staff's insufficient knowledge and skills in evaluation instrument construction and limited time for constructing evaluation instruments.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของท่านอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เภรยอด เป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างดีจากท่านอาจารย์สวัสดิ์ จงกล ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนทุกท่านในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคุณแม่ พี่ ๆ ทุกคน ที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ชนิษฐา วิเศษคุปต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
การนำเสนอผลการวิจัย.....	12
2 ทฤษฎี หลักการแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร.....	13
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	15
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	16
การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพ- และความต้องการของท้องถิ่น.....	17
การนำหลักสูตรไปใช้.....	20
หลักสูตรพุทธศักราช 2521 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ.....	26

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๘
บทที่

	ความหมายแผนการสอน ความสำคัญของแผนการสอน ส่วนประกอบของแผนการสอน การปรับแผนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และข้อปฏิบัติในการใช้แผนการสอน.....	38
	โครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง.....	43
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	53
	ประชากร.....	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
	การสร้างเครื่องมือ.....	56
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	60
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
	ข้อมูลจากแบบสอบถาม	
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
	ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการ.....	80
	พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

ตอนที่ 3	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่ม การทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดลำปาง	110
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	130
	สรุปผลการวิจัย	132
	อภิปรายผลการวิจัย	140
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	156
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	157
	รายการอ้างอิง	158
	ภาคผนวก	165
	ประวัติผู้เขียน	246

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปและ ได้รับคืน.....	58
2. สถานภาพโดยทั่วไปของศึกษานิเทศก์ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่ง.....	63
3. สถานภาพโดยทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน จำแนก ตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่ง การเข้ารับการอบรมสัมมนา เกี่ยว กับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	65
4. สถานภาพโดยทั่วไปของครูผู้สอน จำแนก ตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่ง การเข้ารับการอบรมสัมมนา เกี่ยว กับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	68
5. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การเตรียมการดำเนินงานตามโครงการ.....	74
6. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การรับทราบนโยบายและการคัดเลือกโรงเรียน.....	78
7. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การการจัดทำแผนการสอน.....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
8. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียน.....	89
9. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน.....	92
10. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน.....	95
11. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การประชาสัมพันธ์.....	97
12. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน.....	99
13. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14.	การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถม ศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การประเมินผลการใช้แผนการสอน.....	108
15.	ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การเตรียมการดำเนินงาน.....	110
16.	ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การจัดทำแผนการสอน.....	113
17.	ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียน.....	116
18.	ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อม.....	117
19.	ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน.....	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20.	<p>ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ การวัดผลประเมินผล.....</p>	121
21.	<p>ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การนิเทศติดตามผลการใช้แผนการสอน.....</p>	123
22.	<p>ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำปาง ในด้าน การประเมินผลการใช้แผนการสอน.....</p>	125